

„*Quod iustum est et aequum*”. *Scritti in onore del Cardinale
Zenone Grocholewski per il cinquantesimo di sacerdozio*,
red. abp Marek Jędraszewki, ks. Jan Słowiński, Uniwersytet Poznański
Wydział Teologiczny, Poznań 2013, ss. 614.

Wydaną w 2013 roku okolicznościową księgę pamiątkową z okazji pięćdziesiątej rocznicy święceń kapłańskich kard. Zenona Grocholewskiego, prefekta watykańskiej Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej, otwiera okolicznościowy list papieża Franciszka w języku łacińskim, tak zresztą bliskim Jubilatowi, który między innymi ukazuje prace Jubilata w Najwyższym Trybunale Sygnatury Apostolskiej oraz w Kongregacji *de Institutione Catholica*, jak również wspomina o przyznanych licznych doktoratach honorowych oraz zasługach kard. Grocholewskiego na rzecz poprawnej interpretacji Kodeksu Prawa Kanonicznego. Sukcesywnie została umieszczona kopia okolicznościowego błogosławieństwa oraz pozdrowienia emerytowanego papieża Benedykta XVI z dnia 25 maja 2013 roku. W dalszej części, po okolicznościowym wprowadzeniu Metropolity Poznańskiego abpa S. Gądeckiego, zostały zamieszczone listy gratulacyjne: Dziekana Kolegium Kardynalskiego kard. A. Sodano, Prymasa Polski abpa J. Kowalczyka, Nuncjusza Apostolskiego w Polsce abpa C. Migliore oraz pracowników Kongregacji Wychowania Katolickiego. Tę część jubileuszowej publikacji należałoby uznać za okolicznościowy oraz wyjątkowy wstęp, a zarazem za autentyczne wyrazy uznania dla ogromnego dorobku naukowego oraz organizacyjnego Księdza Kardynała, przede wszystkim poprzez jego stałą troskę o rozwój Kościoła powszechnego oraz starania o właściwe znaczenie prawa kanonicznego we współczesnym Kościele. Sukcesywnie publikacja została podzielona na trzy części, które dotyczą najpierw osoby Jubilata oraz obszarów jego posługi w watykańskich dykasteriach, to znaczy najpierw długoletniej pracy w Najwyższym Trybunale Sygnatury Apostolskiej oraz obecnie, jako prefekta w Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej.

Pierwszą część księgi jubileuszowej tworzą artykuły związane z życiem oraz działalnością naukową kard. Z. Grocholewskiego; można powiedzieć, że wybrana problematyka odzwierciedla miejsca jego pracy oraz obszary zainteresowań i posługi eklezjalnej Jubilata. Tworzą je w kolejności: najpierw okolicznościowa *laudacja* abpa M. Jędraszewskiego oraz sukcesywne

ukazanie pracy duszpasterskiej ks. Z. Grocholewskiego w latach 1963-1966 (bp G. Balcerek), formacji seminaryjnej do kapłaństwa kard. Z. Grocholewskiego (bp S. Napierała), znaczenia uniwersytetu we współczesnym społeczeństwie (F.-X. Dumortier SI), Studium rotalnego prowadzonego przez Trybunał Roty Rzymskiej (J. Słowiński), historii *Agropoli* – stolicy tytularnej abpa Z. Grocholewskiego przypisanej mu w latach 1982-2001 (R. Rybacki), aktualnego tytularnego kościoła kardynalskiego Z. Grocholewskiego w Rzymie – *San Nicola in carcere* (G. Marino), wieloletniej oraz wieloetapowej posługi w Najwyższym Trybunale Sygnatury Apostolskiej (P. Malecha), *vir bonus et sapiens, dicendi peritus* (bp I. Dec). Ten fragment jubileuszowej publikacji kończą okolicznościowe wypowiedzi bpa Z. Fortuniaka, M. Króla oraz Rektora Katolickiego Uniwersytetu Fu Jen na Tajwanie, V. Han-Sun Chiang.

Druga część publikacji zawiera artykuły dotyczące różnych zagadnień z prawa kanonicznego, w szczególności kościelnego prawa procesowego, którym przez wiele lat – niejako z „urzędu” – zajmował się kard. Z. Grocholewski, starając się przede wszystkim troszczyć o jego poprawną aplikację przez sądownictwo kościelne. Tworzą je w kolejności artykuły takich uznanych współczesnych autorytetów z kanonistyki, jak: M.J. Arroba Conde CMF, P.J. Brown SS, kard. R.L. Burke, A.D. Busso, abp F. Daneels OPraem., G. Dzierżoń, kard. P. Erdő, W. Góralski, J. Krukowski, J. Llobell, K. Lüdicke, G. Montini, B. Nowakowski, N. Schöch, H. Schwendenwein, H. Stawniak, L. Świto.

Ostatnia, trzecia część publikacji obejmuje tematy dotyczące szeroko rozumianej edukacji oraz rozwoju człowieka. Poszczególne wypowiedzi, zatroskane o kształtowanie współczesnych elit moralnych i intelektualnych, napisali B.-M. Barth, F. Bechina, S. Bergan, kard. W. Brandmüller, D.P. Capelle-Dumont, H.V. Dagohoy OP, G. Dalla Torre Del Tempio di Sanguinetto, A. Denaux, J.-P. Durand OP, J.E. González Magaña SI, J.J. Hennessy, A. Marga, J. Mastalski, bp W. Mering, J. Myszor, H.M.C.M. van Oorschot, L. Pazzaglia, J. Sadlak, bp M. Sánchez Sorondo, kard. E. Sgreccia, M. Sodi SDB, J. Szpet, G.-R. Thivierge, J. Troska, R. Tyrała, E. Verhack, abp A.H. Zecca.

W krótkiej konkluzji trzeba przyznać, że redaktorzy publikacji postarali się o dobór wyjątkowych autorów, pochodzących z różnych kontynentów oraz środowisk akademickich. Są tutaj kardynałowie, biskupi, kapłani, osoby świeckie, co wskazuje także na wyjątkowe kontakty Jubilata oraz powszechną w całym świecie znajomość osoby oraz twórczości Księdza Kardynała. Trzeba w końcu podkreślić, że ta znakomita publikacja z okazji jubileuszu kapłaństwa kard. Grocholewskiego ma niewątpliwie własny, uroczysty oraz wyjątkowy charakter, ponadto trzeba zaznaczyć, że została ona pięknie zreprodukowana oraz wydana; szkoda wprawdzie, że nie zawiera bogatej bibliografii Jubilata, co niewątpliwie pomogłoby jeszcze lepiej poznać bogatą osobowość oraz twórczość naukową kard. Zenona Grocholewskiego.

Ks. Tomasz Rozkrut